

THOMAS MORE OPLEIDINGSGIDS

Hoofdfase voltijd

Thomas More
Opleidingsschool

2023 - 2024

INHOUDSOPGAVE

Leeswijzer bij deze gids	4
1. Opbouw hoofdfase I, semester 1 en 2	6
1.1. Hoe wordt invulling gegeven aan pabo 2?	7
1.2. Thema Jonge Kind en thema Oudere Kind	7
1.3. Projecten	8
1.4. Onderzoekend handelen	12
1.5. Praktijk	12
1.6. Professionele ontwikkeling	13
1.7. Algemene vakken	13
1.8. Doorstroomeisen	13
1.9. Structuur hoofdfase I (voltijd 2)	15
2. Opbouw hoofdfase II, semester 3 en 4	16
2.1. Hoe wordt invulling gegeven aan pabo 3?	17
2.2. Structuur hoofdfase II (voltijd 3)	22
3. Toetsing en herkansing	24
3.1. Inschrijven voor toetsen	25
3.2. Toetsing en herkansing projecten	25
3.3. Toetsing en herkansing thema's	25
3.4. Toetsing en herkansing praktijk	25
3.5. Toetsing en herkansing onderzoek en professionele ontwikkeling	26
3.6. Zelfstudie	27
3.7. Aanwezigheidsplicht	27
3.8. doorstroomeisen	28
4. Leren in de praktijk	30
4.1. Inhoud leren in de praktijk	31
4.2. Betrokkenen en rollen	47
4.3. Beoordeling in de praktijk	53
4.4. Organisatie rondom leren in de praktijk	55

LEESWIJZER

Deze opleidingsgids bundelt informatie die van belang is voor studenten, pabo-opleiders, werkplekbegeleiders, schoolopleiders, bovenschools schoolopleiders en anderen die op welke wijze dan ook samenwerken binnen Thomas More Opleidingsschool.

De opleidingsgids bestaat uit twee delen: een algemeen deel en een opleidingsspecifiek deel. In het eerste deel, het algemene deel, wordt geschetst wat onze opleiding kenmerkt. Het gaat over missie en visie, wat zijn de uitgangspunten van TMO, hoe ziet de opleiding er globaal uit, hoe ziet de organisatie eruit en wat zijn de contactgegevens. In het opleidingsspecifieke deel is te lezen hoe de fase in de opleiding er uit ziet en wat er verwacht wordt van student en begeleiding.

We adviseren studenten om in ieder geval kennis te nemen van het fase-specifieke deel en het deel waarin de organisatie staat beschreven. Het deel waarin de opleiding als geheel in beeld wordt gebracht dient ter verdieping en maakt helder waarom we doen wat we doen. Voor werkplekbegeleiders en coaches adviseren we ook in ieder geval het fase-specifieke deel, met name de delen die de praktijk betreffen.

Bij deze gids horen een aantal aanvullende bijlagen. Op de volgende pagina staan welke en waar deze te vinden zijn.

- ▶ bekwaamheidseisen TMO waaronder het beroepsbeeld:

[Portal](#)

- ▶ onderwijs- en examenregeling (OER):

[Portal](#)

- ▶ onderwijsprogramma:

[Osiris](#)

- ▶ praktijklijn TMO:

[Portal](#)

- ▶ rooster

[Rooster](#)

1. OPBOUW HOOFDFASE I, SEMESTER 1 EN 2

1.1. Hoe wordt invulling gegeven aan pabo 2?

In semester 1 en 2 van de hoofdfase (pabo 2) ligt de focus op de groep en het leren. Het motto is: ontdekken wie je als leerkracht wil zijn. Wie je bent als leerkracht hangt af van je professionele maar zeker ook persoonlijke ontwikkeling. Aan beide aspecten wordt dit jaar veel aandacht besteed.

De bekwaamheidseisen die passen bij Pabo 2 zijn geformuleerd in de professionele ontwikkelingslijn.

De beschreven bekwaamheidseisen zijn leidend voor alle onderdelen van de opleiding: de leeractiviteiten op de pabo, leren in praktijk en de beoordeling.

De bekwaamheidseisen van voorgaande jaren blijven daarbij steeds van kracht. Aan het eind van de hoofdfase is de student afstudeerbekwaam.

1.2. Thema Jonge Kind (JK) en thema Oudere Kind (OK)

De rode draad van semester 1 en 2 van de hoofdfase wordt gevormd door twee pedagogische thema's: het Oudere Kind en het Jonge kind. De studenten zijn dan in de uiterste onderbouw of bovenbouw zodat het onderwijs goed aansluit bij de praktijk. Wanneer de thema's oudere en jonge kind draaien worden ook verschillende vak- en vormingsgebieden aangeboden die aansluiten bij de pedagogische thema's; taal, rekenen-wiskunde, kunst, golev, bewegingsonderwijs, schrijven, Engels, wereldoriëntatie, ICT.

Vanuit het thema Oudere en Jonge Kind zijn praktijkopdrachten en suggesties geformuleerd die aansluiten bij de toetsing van de vakken en de praktijk.

Pedagogiek wordt aangeboden in de vorm van hoorcolleges en practica. De bijeenkomsten gaan in op als vragen als: hoe ontwikkelen kinderen in de leeftijd van 4-7 jaar zich en hoe in de fase tussen 9-12 jaar (en wat gebeurt er in de tussenliggende fase)? Wat kenmerkt hun gedrag? Hoe denken, redeneren en leren ze? Hoe gaan ze om met zichzelf en met anderen? Welke groepsdynamische processen kun je in een (bovenbouw) basisschoolgroep herkennen en hoe kun je daarop anticiperen? Wat kun je doen je om het gedrag van kleuters maar ook van oudere kinderen in positieve zin te beïnvloeden en te regisseren? En hoe kun je voor een bepaalde leeftijdsfase een krachtige leeromgeving inrichten? Welke kennis over (ontwikkeling) materialen, samenwerken en activerende werkvormen heb je daarvoor nodig? Hoe kun je thematisch werken met kleuters of juist met kinderen in de bovenbouw? Welke leidende theorieën zijn bij dit alles verklarend, onderbouwend en ondersteunend? Welke verschillende visies zijn er over ontwikkeling, opvoeding en onderwijs? Wat kom je tegen in de praktijk en ... hoe sta jij daar eigenlijk zelf in? Er wordt theorie behandeld op het gebied van ontwikkelingspsychologie (kennis over ontwikkeling van het kind), opvoedkunde en beroepsvaardigheden (in belang van het kind optimale leeromgeving creëren) en pedagogisch en didactisch handelen van de leerkracht.

1.3. Projecten

Naast de Thema's wordt het tweede jaar gekenmerkt door de projecten. Deze projecten sluiten aan bij vakoverstijgend denken en werken maar zijn bovenal een belangrijk deel van de lijn waarbij persoonlijke vorming centraal staat in relatie tot je professionele ontwikkeling.

De projecten duren steeds twee weken waarbij alle aandacht gaat naar het onderwerp: Wereldoriëntatie, Theater, Identiteit, Vrijheid, Internationalisering en Schoolomgeving. De student leert binnen de projecten veel over zichzelf en zijn persoonlijke ontwikkeling en kan ook de vertaalslag maken van deze professionele ontwikkeling naar een beroepsproduct.

Project Het onderzoekende kind

In aanvulling en aansluiting op de vakateliërs in pabo 1 wordt de kennisbases voor de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en natuur afgerond met een geïntegreerd project WO en pedagogiek in de tweede periode. Het project richt zich zowel op het jonge kind (week één) als op het oudere kind (week twee). Daarbij wordt intensief samengewerkt met pedagogiek.

Project Theater

Het theaterproject is een interdisciplinair project. Dat betekent dat alle kunstvormen geïntegreerd zijn. De studenten gaan zelf met diverse opdrachten actief en kunstzinnig aan de slag. Daarnaast worden ze met verschillende professionele kunstuitingen geconfronteerd (receptief). Bovendien beschouwen en analyseren de studenten hun eigen werk en dat van anderen (reflectief). Naast kennisontwikkeling staat het vergroten van de eigen kunstzinnige vaardigheden centraal en het leren waarderen van kunstuitingen, waardoor de student sterker in de schoolpraktijk komt te staan. De tweede week van het project is de week van het 'theaterkamp' waarbij iedere groep verantwoordelijk is voor het ontwerpen en uitvoeren van een voorstelling.

Project Identiteit

Alleen als je jezelf kent, kun je als leraar een bijdrage leveren aan de vorming van kinderen.

In het onderwijs heb je 'jezelf als instrument', wie jij bent, heeft invloed op de groep. In dit project werk je toe naar een persoonlijk 'venster op jezelf'. Wie ben je, waar loop je warm voor, wie inspireert je, wat vind je belangrijk (in het onderwijs)? Je gaat op zoek naar jouw drijfveren, passies, uitdagingen, motivatie, identiteit tijdens inspirerende activiteiten en gesprekken. Door vanuit verschillende invalshoeken te kijken naar de ontwikkeling van identiteit, werk je toe naar een creatieve verwerking van jouw 'venster op jezelf' in een zogenoemde Digital Story. Voor veel studenten betekenisvol onderdeel van dit project is het kloosterbezoek waarbij je in de gelegenheid wordt gesteld om je, samen met je medestudenten, over te geven aan bezinning.

Project Vrijheid geef je door

Met het project 'Vrijheid geef je door' word je door middel van een inspiratiedag, hoorcolleges en vakateliers voorbereid om kennis over te dragen over de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust. Daarbij leer je bewustwording te creëren over de betekenis van democratie, vrijheid en grondrechten. Naast de historische invalshoek, zal het onderwerp ook vanuit (jeugd) literatuur en het vakgebied filosoferen met kinderen worden benaderd. Gedurende de weken van het project werk je in groepsverband naar een eindpresentatie toe.

Project Schoolomgeving

De omgeving van een school is een rijke leeromgeving. Je vindt er veel mogelijkheden voor onderwijsactiviteiten voor o.a. de vakken natuuronderwijs, aardrijkskunde, geschiedenis, rekenen, taal en bewegingsonderwijs. Met de klas naar buiten gaan is een belangrijk onderdeel van het leren van kinderen over de echte wereld. In dit project leer je hoe je praktisch buitenonderwijs ontwerpt en verzorgt. In de omgeving van de hogeschool en op andere locaties maak je kennis met de vele mogelijkheden die omgevingsonderwijs te bieden heeft. Uiteindelijk mondt dit project uit in het ontwerpen en uitvoeren van een praktijkopdracht op een bestaande basisschool. Het project wordt in semester 3 van de hoofdfase (start pabo 3) afgesloten met een kamp Schoolomgeving

Project Internationalisering

Internationalisering in de hoofdfase vindt plaats in het kader van (persoonlijke) vorming en onderzoekend handelen. De student plaatst het Nederlandse onderwijs in een internationale context en doet ervaring op in het buitenland. Mede op basis van deze ervaring kan de student later in de studie eventueel kiezen voor een internationaal vervolg: een minor Internationalisering. De student kan kiezen uit verschillende mogelijkheden om aan het onderdeel internationalisering invulling te geven:

- • Deelname aan zelf te organiseren of georganiseerde studentenreizen.
- • Onderzoek in kleine groepen in het buitenland
- • Internationalisation@home
- • Deelname internationale studentenconferenties

1.4. Onderzoekend handelen

In semester 1 en 2 van de hoofdfase (pabo 2) ontwikkelen studenten hun onderzoekend handelen door kennis te maken met de methode van actieonderzoek. Hoe kan je vanuit gesprekken met kinderen en experts kennis verzamelen over goed onderwijs en waarom dat goed is? Studenten ontwerpen in tweetallen een 'verbeteractie' voor hun pedagogisch handelen in praktijk, voeren deze uit en verzamelen vanuit verschillende perspectieven informatie om conclusies te trekken over wat hun actie teweeg heeft gebracht en wat dat betekent voor hun visie en handelingsrepertoire.

1.5. Praktijk

Praktijk biedt de student de gelegenheid om ervaring op te doen, het geleerde in de praktijk te brengen en nieuwe leervragen te formuleren. De student krijgt een beeld van het beroep en de eigen ambitie. De student wordt hierin door de werkplekbegeleider in de basisschool gecoacht. Op de portal staat informatie wat er van de student verwacht wordt bij leren in de praktijk vanuit de verschillende vak- en vormingsgebieden. In jaar 2 maakt de student kennis met de uiterste onderbouw en uiterste bovenbouw om op basis daarvan een onderbouwde keuze voor profilering te maken. In jaar 2 zijn studenten één dag in de week in de praktijk (dinsdag) en gedurende een semester twee keer een volle week.

1.6. Professionele ontwikkeling

Persoonlijke en professionele ontwikkeling gaan binnen de opleiding hand in hand. De student verbindt het leren in de praktijk, het leren op de opleiding en de eigen persoonlijke en professionele ontwikkeling met elkaar en ontwikkelt zich onder begeleiding van een docent (probegeleider) tot een zelfstandige, onderzoekende en kritische leraar. De student wisselt focusdoelen uit met medestudenten in intervisiebijeenkomsten, leert reflecteren op het eigen handelen en stelt een bekwaamheidsdossier samen.

1.7. Algemene vakken

Het jaar kent ook nog een aantal onderdelen die vanaf het begin van het jaar worden aangeboden en die noodzakelijk zijn voor het afronden van de aansluitende onderdelen binnen de thema's: gecijferdheid, algemene taalkunde (inclusief een bezoek aan het kinderboekenmuseum), de afronding kennisbasis golev en kennisbasis didactiek Engels.

1.8. Doorstroomeisen

Om verder te kunnen naar jaar 3 zijn doorstroomeisen geformuleerd. Om van jaar 2 naar jaar 3 te mogen in de reguliere voltijd, is het nodig dat je 50 EC hebt behaald uit jaar 1 en 40 Ec uit jaar 2. Om vervolgens van jaar 3 naar jaar 4 te gaan is het nodig dat je de propedeuse hebt behaald en 80 EC van de hoofdfase. Voor de compacte voltijd geldt dat voor de overgang naar jaar 3 (hun afstudeerjaar) de propedeuse behaald moet zijn en 40 EC van de hoofdfase (jaar 2)

Voldoen je (net) niet aan de doorstroomeisen, dan kun je een onderbouwd verzoek indienen bij de teamleider van beide fasen om toch door te mogen naar het volgende jaar. De teamleiders bekijken dan of dat mogelijk is.

1.9. Structuur hoofdfase I (voltijd 2)

Hoofdfase semester 1 & 2 (pabo 2)

ALGEMENE TAALKUNDE	ENGELS IN HET BASISONDERWIJS	KUNST IN PRAKTIJK	GOLEV DIDACTIEK EN KENNISBASIS	GECIJFERDHEID	ONDERZOEK 1 & 2
Project "De onderzoekende leerling" Wereldoriëntatie / Pedagogiek		Thema Jonge Kind - Stage Jonge Kind (groep 1, 2) Focus: Spelend leren 4 stageweken per semester - Pedagogiek Jonge kind Lerende kind in de groep - Taal Jonge Kind - Rekenen Jonge Kind - Schrijven Jonge Kind - Bewegingsonderwijs Jonge Kind - Engels Jonge Kind Vakoverzichten tbv kennis van de doorlopende leerlijn van 1-8	Thema Oudere Kind - Stage Oudere Kind (groep 7, 8) Focus: Thematisch werken 4 stageweken per semester - Pedagogiek Jonge kind Lerende kind in de groep - Taal Oudere Kind - Rekenen Oudere Kind - Schrijven Oudere Kind - Bewegingsonderwijs Oudere Kind - Engels Oudere Kind Vakoverzichten tbv kennis van de doorlopende leerlijn van 1-8		
Project Theater					
Project Identiteit					
Project Vrijheid					
Project Internationalisering					
Project Vrijheid					
Professionele Ontwikkeling: Profiel pabo 2 bekwaamheidseisen - Reflectielijn - Stage - Focus - Voortgang - Persoonlijk Meesterschap - Bekwaamheidsdossier					

* Altenerend programma

Inhoud
Begin hoofdstuk
Volgende hoofdstuk

2. OPBOUW HOOFDFASE II, SEMESTER 3 EN 4

2.1. Hoe wordt invulling gegeven aan pabo 3?

In het derde en vierde semester van de hoofdfase staat het leren van het individuele 'superdiverse' kind in grootstedelijke context centraal. De student krijgt oog voor individuele onderwijsbehoeftes binnen de groep, leert differentiëren naar onderwijsbehoefte van kinderen en integreert het omgaan met de individuele onderwijsbehoeftes in het onderwijzen op groepsniveau.

Per jaar zijn bekwaamheidseisen geformuleerd in de professionele ontwikkelingslijn.

De beschreven bekwaamheidseisen zijn leidend voor alle onderdelen van de opleiding: de onderwijsactiviteiten op de pabo, de praktijk en de beoordeling.

De bekwaamheidseisen van voorgaande jaren blijven daarbij steeds van kracht. Aan het einde van de hoofdfase toont de student aan afstudeerbekwaam te zijn.

Thema superdiversiteit 1, 2 en 3

In periode 1, 2 en 3 staat het begrip superdiversiteit centraal.

Studenten werken in een superdiverse context, op superdiverse scholen met kinderen met een superdiverse achtergrond. Binnen de thema's wordt handen en voeten gegeven aan het leren en begeleiden van kinderen binnen deze context. De studenten gaan zowel fysiek als in de theorie op zoek naar ontmoetingen. De studenten werken aan hun didactische repertoire om te kunnen aansluiten bij de onderwijsbehoeften van kinderen. Ze doen dit vanuit de theorie van de leerpsychologie. De studenten passen dit toe in het kamp schoolomgeving, waar ze gezamenlijk een werkweek ontwerpen. Daarnaast staan begrippen als 'urban education', handelingsgericht werken en opbrengstgericht werken centraal.

Thema visies en onderwijsconcepten

Aan het einde van het leerjaar heeft de student zoveel ervaring opgedaan dat het tijd is om de eigen visie wat steviger te verankeren. Binnen dit laatste thema ontwerpen de studenten hun eigen school op basis van hun eigen visie en ze verantwoorden de keuzes vanuit de theorie.

Kennislijn, vaardighedenlijn, ontmoeten

Centraal binnen de thema's staat de pendel tussen theorie en praktijk, het verbinden van theoretische kennis aan leren in praktijk, van kennis aan handelen.

Op deze lijnen worden de colleges ingericht en wordt de student aan het einde ook getoetst. De studenten leren in de maatschappij, richten zich op wat er speelt in de maatschappij en ervaren dit met daadwerkelijke ontmoetingen. De praktijk in het derde leerjaar vallen onder de vaardighedenlijn; de studenten zijn op woensdag en donderdag in de praktijk waarbij ze op de woensdagmiddagen zoveel mogelijk meedraaien binnen de schoolorganisatie.

Inhoudelijke lijnen

Binnen de thema's zijn verschillende inhoudelijke lijnen zichtbaar die richtinggevend zijn voor de opdrachten en inhouden binnen de thema's:

- urban education
- omgaan met ouders binnen de superdiverse context
- optimale onderwijskansen: hersenen in actie, herkennen en erkennen van verschillen

Assessments

De studenten starten met het in kaart brengen van hun eigen onderwijsbehoefte en van hun eigen ontwikkeling tot nu toe. Op basis daarvan formuleren ze ontwikkelvragen en focusdoelen voor zowel de kennislijn en de vaardighedenlijn. Dit doen ze samen met medestudenten en met hulp en ondersteuning van docenten (ontmoeten)

Halverwege het jaar nemen studenten deel aan het Klinisch Assessment. Hoever zijn ze als het gaat om het overnemen van een groep en het vervolgens op de juiste manier onderwijs geven aan die groep, aansluitend bij de onderwijsbehoefte? Wat is daarvoor nodig? Op basis van dit assessment herformuleren studenten hun focus.

Aan het einde van de hoofdfase zijn er twee weken ingericht voor het hoofdfaseassessment. Samen met medestudenten bepalen de studenten de meetlat volgens de principes van Triband verantwoord. Ook stellen ze vast hoe ze hun afstudeerbekwaamheid kunnen aantonen en stellen op basis daarvan een bekwaamheidsdossier samen. Dit dossier presenteren ze in het eindgesprek aan pabo-opleiders, medestudenten en eventueel collega's uit het werkveld.

Keuzes en profilering

Jonge of Oudere Kind:

Op basis van de opgedane ervaring in het tweede leerjaar kiest de student waar hij verder in de praktijk wil zijn: in de onderbouw of de bovenbouw. Verschillende vakken zullen daar in hun didactiek bij aansluiten.

Vakverdiepingen:

De student kiest twee vakken waarin hij zich wil specialiseren. De studenten krijgen dan het profieldeel van de kennisbasis aangeboden. De student kiest uit: Aardrijkskunde, Geschiedenis, Natuur en/of Techniek, Beeldende Vorming, Drama, Muziek, Bewegingsonderwijs, Engels, ICT, Dans, Filosoferen met Kinderen.

Onderzoek:

In semester 3 en 4 van de hoofdfase (pabo 3) ontwikkelen studenten hun onderzoekend handelen verder door kennis te maken met de methode van ontwerpgericht onderzoek. In een groep van ongeveer 10 studenten zetten studenten alle eerder verworven vaardigheden in om tot een vernieuwend onderwijsontwerp te komen onder begeleiding van een onderzoeksbegeleider. De onderzoeksthema's zijn nauw verwant aan de kernthema's Praktijkgericht Onderzoek van Thomas More Hogeschool.

Taaltraject

Het Taaltraject wordt afgesloten met een gesprek over een taaldossier dat de student samenstelt. Het dossier wordt opgebouwd met opdrachten die aansluiten bij het thema superdiversiteit: mondeling taalonderwijs, dyslexie, verhalend ontwerp, taalbeleid en visie op taalonderwijs.

Rekenen-wiskunde: differentiëren

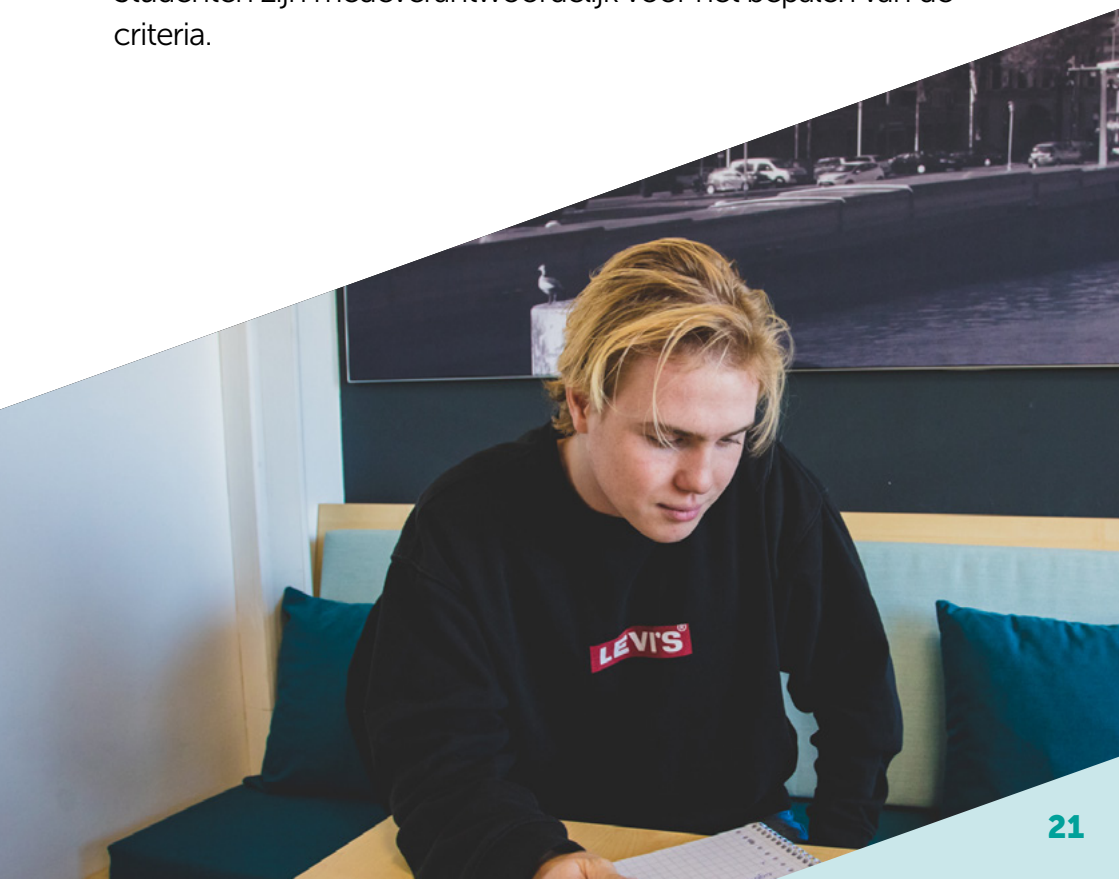
De opdrachten binnen dit onderdeel zijn ook nauw verbonden met de thema's: rekengesprekken voeren, rekenproblematiek herkennen en aanpakken, rekenen in een internationale context. Halverwege het derde jaar worden de kennisbases taal en rekenen getoetst met de landelijke kennisbasistoetsen.

Godsdienst en levensbeschouwing

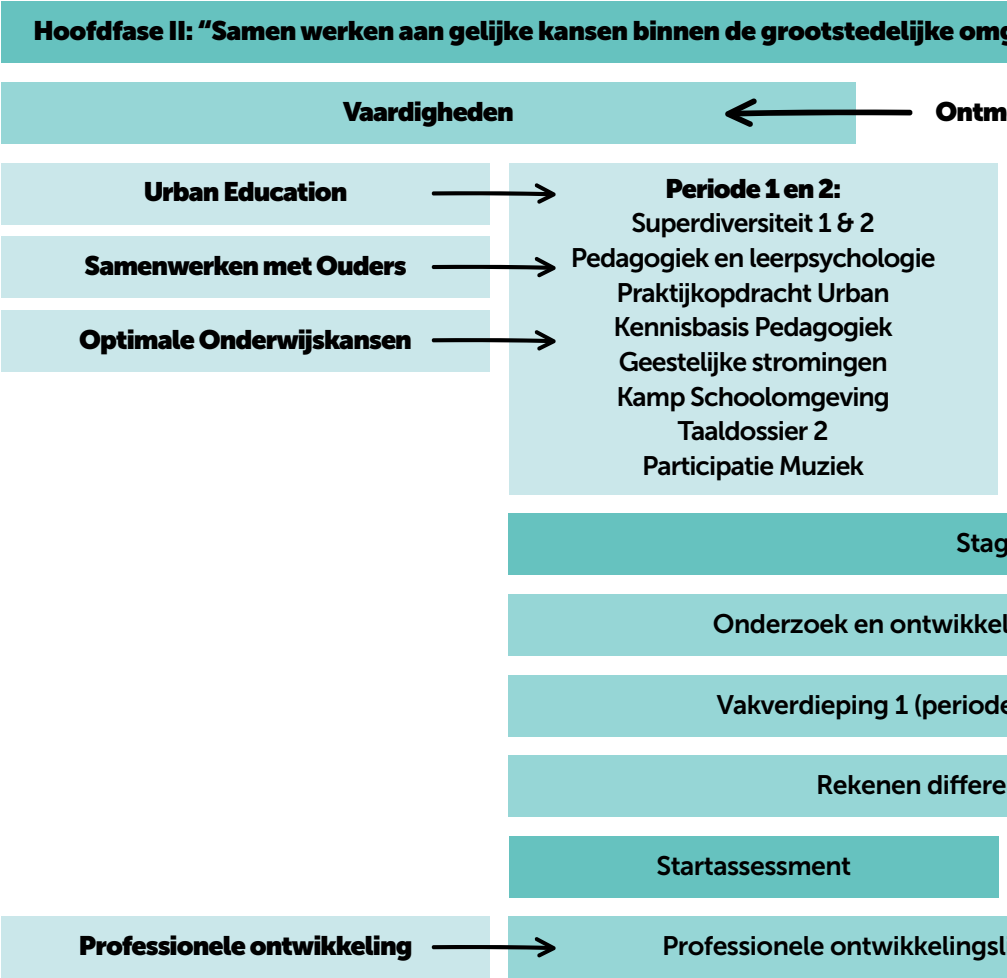
In het derde leerjaar ronden de studenten de onderdelen voor de Akte voor Godsdienst & Levensbeschouwing af met een eindopdracht en een eindgesprek.

Leerteams

Bijeenkomsten in kleinere groepen, waarbij de studenten onder begeleiding van een docent ingaan op de ervaringen uit de praktijk, de kennis die ze opgedaan hebben en de ontmoetingen. Studenten zijn medeverantwoordelijk voor de inhoud van de bijeenkomsten. Voorbereidingen voor deze bijeenkomsten bestaan o.a. uit literatuuropdrachten en zijn verplicht. Tijdens de bijeenkomsten worden ook onderdelen van de thema's getoetst. Studenten zijn medeverantwoordelijk voor het bepalen van de criteria.

2.2. Structuur hoofdfase II (voltijd 3)

geving". Profilering JK of OK

oeten → Kennis

Periode 3:

Superdiversiteit 3

Pedagogiek en leerpsychologie:

onderwijsbehoeften van het individuele kind

Klinisch Assessment

Welkom in mijn stagegroep

Taaldossier 2

Participatie Muziek

Periode 4:

Visie en Onderwijsconcepten

Pedagogiek en visies op leren,
mens en maatschappij

Eindopdracht VEO

Taaldossier 3

Participatie Muziek

e 5 (grootstedelijke context of SBO) en Stage 6

ing

Golev eindgesprek

e 2)

Vakverdieping 2 (periode 3)

ntiëren: reken- en diagnostisch gesprek - Groepsoverzicht

Tussentijds gesprek

Hoofdphase assessment

ijn - Reflectielijn - Bekwaamheidseisen profiel V3 - Werken in leerteams

Inhoud

Begin hoofdstuk

Volgende hoofdstuk

3. TOETSING EN HERKANSING

3.1. Inschrijven voor toetsen

De student moet zich via Osiris inschrijven voor alle toetsen en herkansingen. Op de portal staat actuele informatie over de geldende procedure.

3.2. Toetsing en herkansing projecten

De projecten kennen verschillende vormen van integratieve toetsen waarbij het doel is dat studenten van en met elkaar leren. Eventuele herkansingen vindt plaats in overleg met de betreffende pabo-opleiders.

3.3. Toetsing en herkansing thema's

Semester 1 en 2 (pabo 2): Pedagogiek en de vakoverzichten binnen de thema's worden (afzonderlijk) getoetst, door middel van opdrachten, intervisie, schriftelijke of mondelinge tentamens, praktijkassessments en proeves. De herkansing vindt plaats in de eerstvolgende toetsperiode. Bij het niet behalen van een herkansing zal de student in het volgend studiejaar moeten herkansen.

In semester 3 en 4 worden de thema's meer integratief getoetst. Daar zijn ook veel formatieve onderdelen bij. Bij een onvoldoende maakt de student afspraken over de te herkansen onderdelen.

3.4. Toetsing en herkansing praktijk

De praktijk wordt beoordeeld door de pabo-opleider. Die kan dat slechts doen nadat de student alle formulieren die horen bij de praktijkbeoordeling heeft ingeleverd. De beoordeling wordt mede gedaan op basis van het beoordelingsadvies van de werkplekbegeleider.

Bij praktijk is sprake van volgordelijkheid. Een praktijk is pas uit te voeren door de student als alle voorafgaande praktijks met een voldoende zijn afgesloten, tenzij anders wordt besloten door de examencommissie (Onderwijs Examen Reglement). In semester 1 en 2 van de hoofdfase is het onderwijs nauw verbonden aan de bouw waarin de student praktijk loopt. Bij een onvoldoende is het van groot belang dat er afstemming plaatsvindt met de probegeleider en eventueel de teamleider samen opleiden om een goede vorm te vinden voor de herkansing.

Bij onvoldoende beoordeling van de praktijk wordt de herkansingsprocedure gevolgd, er wordt een herkansingsformulier opgemaakt en dit wordt gecommuniceerd naar het praktijkbureau. De student stelt een nieuw plan van aanpak op voorafgaand aan de volgende praktijk.

3.5. Toetsing en herkansing onderzoek en professionele ontwikkeling

Aan het einde van de hoofdfase vindt het hoofdfaseassessment plaats. In dit assessment moet de student aantonen dat hij afstudeerbekwaam is. Het is een integratieve toets waarbij opleiding en praktijk samenkomen en waarbinnen de student keuzes maakt om zijn bekwaamheid aan te tonen.

Bij onvoldoende beoordeling van een onderzoeksverslag/ focus/ bekwaamheidsdossier/ 'persoonlijk meesterschap' opdrachten kan de student deze in de eerstvolgende toetsperiode herkansen (wanneer het periode 4 betreft: eind augustus). De herkansing van het hoofdfase assessment vindt plaats in overleg met de probegeleider.

3.6. Zelfstudie

De zelfstudie van de studenten ligt per semester gemiddeld op ongeveer 360 uur. Doordat er per semester verschillende verdelingen in contacturen zijn, zal de student zelf een werkbare en voor hem logische planning moeten maken.

Voor de praktijk geldt dat de student per semester studiepunten (EC's) kan behalen. Bij de EC's die gekoppeld zijn aan de praktijk, zijn zowel het praktijklopen zelf als de voorbereiding meegenomen.

3.7. Aanwezigheidsplicht

De student is zelf verantwoordelijk voor de voortgang van zijn studie. Daarom wordt van de student verwacht aanwezig te zijn bij alle colleges. Bij een aantal vakken is aanwezigheid een voorwaarde voor het behalen van de module. Dit betreft programmaonderdelen waarbij interactie met medestudenten noodzakelijk is of waarbij een vaardigheid wordt getraind. Dit staat dan ook vermeld in de modulebeschrijving.

3.8. Doorstroomeisen

Om verder te kunnen naar de afstudeerfase zijn doorstroomeisen geformuleerd. Om van jaar 3 naar jaar 4 te gaan is het voor studenten reguliere voltijd nodig dat je de propedeuse hebt behaald en 80 EC van de hoofdfase.

Voor de compacte voltijd geldt dat voor de overgang naar jaar 3 (hun afstudeerjaar) de propedeuse behaald moet zijn en 40 EC van de hoofdfase (jaar 2)

Voldoen je (net) niet aan de doorstroomeisen, dan kun je een onderbouwd verzoek indienen bij de teamleider van beide fasen om toch door te mogen naar het volgende jaar. De teamleiders bekijken dan of dat mogelijk is.

Inhoud
Begin hoofdstuk
Volgende hoofdstuk

4. LEREN IN DE PRAKTIJK

In semester 1 en 2 van de hoofdfase (pabo 2) staat 'de groep en het leren' centraal, met als motto 'integreren, overzicht bieden en verdiepen'. De student richt zich op het leiden van de groep en het leerproces. In aansluiting op de praktijk in het eerste studiejaar, wordt de student uitgedaagd de praktijk in de uiterste boven- (7, 8) en onderbouwgroepen (1,2) te lopen.

In semester 3 en 4 (pabo 3) staat profilering centraal, gericht op het individuele kind waarbij wordt aangesloten bij de onderwijsbehoefte en het bieden van optimale onderwijskansen binnen de superdiverse context.

4.1. Inhoud leren in de praktijk

Inhoud leren in praktijk

Om een stevige koppeling tussen het onderwijsprogramma op de pabo en het leren in de praktijk te borgen, werken de studenten aan concrete praktijkopdrachten. Het aantal opdrachten per studiejaar neemt geleidelijk af en de opdrachten vragen steeds meer om eigen invulling van de student. Voor meer informatie over de opdrachten in de praktijk verwijzen we naar het document: praktijkopdrachten praktijk 1 en praktijk 2. Dit document is bedoeld voor de student en de werkplekbegeleider. **(zie portal)**

Naast de praktijkopdrachten vanuit de verschillende vakken vormt het verzorgen van alle onderwijsactiviteiten in de praktijk de kern van de praktijk. De student werkt daarmee toe naar het uitvoeren van de proeve. Onderstaand een overzicht van de proeves en de verwachtingen die daar bij horen.

voltijd regulier 2, praktijk 3

algemeen

Studenten zijn of in groep 1-2 of in groep 7-8. Bij praktijk 4 wisselen ze van bouw.

Vaste praktijkdag is dinsdag, twee keer een hele week.

Studenten zijn 18 dagen in de praktijk.

verwachtingen groep

1,2: spelend leren, of de student heeft de mogelijkheid om volgens spelend leren te werken

7,8: thematisch werken, of de student heeft de mogelijkheid om thematisch te werken

verwachtingen werkplekbegeleider

- Na elke praktijkdag tijd om te evalueren en reflecteren met de student.
- Beoordeelt de proeve.
- Halverwege het semester met het beoordelingsformulier een tussentijds ontwikkelingsgericht, beoordelend gesprek en aan het einde een schriftelijk beoordelingsadvies met gesprek.
- Ontwikkelingsgerichte begeleiding
- Werkplekbegeleider heeft de basiscursus coaching gevolgd.

verwachtingen student

De student laat zien op weg te zijn naar het aantonen van de bekwaamheden beoordelingsformulier praktijk hoofdfase I, student geeft beoordelingsformulier aan de werkplekbegeleider. Student deelt de focus met de werkplekbegeleider.

Praktijkopdrachten: zie document praktijkopdrachten JK of OK, studenten bespreken dit met werkplekbegeleider. Opdrachten worden beoordeeld door vakdocent.

Proeve: de student bereidt voor, voert uit en reflecteert, de werkplekbegeleider beoordeelt de proeve en geeft feedback.

- De student heeft gedurende minimaal twee dagen alle (onderwijs)activiteiten in de groep verzorgd, waarvan minimaal één dag rondom een thema. De student heeft het thema doorgevoerd in vrijwel alle onderwijsactiviteiten van deze dag.
- De student kan de keuze voor het thema onderbouwen:
 - aansluiting bij ontwikkelingskenmerken van kinderen
 - aansluiting bij de belevingswereld
 - aansluiting visie/ wensen van de school.
- De student gebruikt verschillende activerende werkvormen met zowel kindgestuurde als leerkrachtgestuurde elementen.
- De student heeft aantoonbaar gedifferentieerd in instructies en niveau van opdrachten en activiteiten.
- De student laat zien dat hij de inhouden van de studie actief verwerkt in zijn handelen en kan dit toelichten.
- De student reflecteert op zijn onderwijs, ook met kinderen en werkplekbegeleider.

verwachtingen pabo-opleider

- twee lesbezoeken met aansluitend gesprek met werkplekbegeleider en student
- ontwikkelingsgerichte begeleiding
- afrondende beoordeling

voltijd regulier 2, praktijk 4

algemeen

Studenten zijn of in groep 1-2 of in groep 7-8.

Vaste praktijkdag is dinsdag, twee keer een hele week.

Studenten zijn 18 dagen in de praktijk.

verwachtingen groep

1,2: spelend leren, of de student heeft de mogelijkheid om volgens spelend leren te werken

7,8: thematisch werken, of de student heeft de mogelijkheid om thematisch te werken

verwachtingen werkplekbegeleider

- Na elke praktijkdag tijd om te evalueren en reflecteren met de student.
- Beoordeelt de proeve.
- Halverwege het semester met het beoordelingsformulier een tussentijds ontwikkelingsgericht, beoordelend gesprek en aan het einde een schriftelijk beoordelingsadvies met gesprek.
- Ontwikkelingsgerichte begeleiding.
- Werkplekbegeleider heeft de basiscursus coaching gevolgd.

verwachtingen student

Aantonen dat bekwaamheden beoordelingsformulier praktijk hoofdfase I behaald zijn, student geeft beoordelingsformulier aan de werkplekbegeleider.

Student deelt de focus met de werkplekbegeleider.

Praktijkopdrachten: zie document praktijkopdrachten JK of OK, studenten bespreken dit met werkplekbegeleider. Opdrachten worden beoordeeld door vakdocent.

Proeve: de student bereidt voor, voert uit en reflecteert, de werkplekbegeleider beoordeelt de proeve en geeft feedback.

- De student heeft gedurende minimaal twee dagen alle
- (onderwijs)activiteiten in de groep verzorgd, waarvan minimaal één dag rondom een thema. De student heeft het thema doorgevoerd in vrijwel alle onderwijsactiviteiten van deze dag.
- De student kan de keuze voor het thema onderbouwen:
 - aansluiting bij ontwikkelingskenmerken van kinderen
 - aansluiting bij de belevingswereld
 - aansluiting visie/ wensen van de school.
- De student gebruikt verschillende activerende werkvormen met zowel kindgestuurde als leerkrachtgestuurde elementen.
- De student heeft aantoonbaar gedifferentieerd in instructies en niveau van opdrachten en activiteiten.
- De student laat zien dat hij de inhoud van de studie actief verwerkt in zijn handelen en kan dit toelichten.
- De student reflecteert op zijn onderwijs, ook met kinderen en werkplekbegeleider.

verwachtingen pabo-opleider

- twee lesbezoeken met aansluitend gesprek met werkplekbegeleider en student
- ontwikkelingsgerichte begeleiding
- afrondende beoordeling

voltijd regulier 3, praktijk 5

algemeen

Praktijkplek is passend bij de profilering oudere kind/ jonge kind. Bij profilering oudere kind is de student in groep 5, 6, 7 of 8, bij profilering jonge kind is de student in groep 3 (behalve wanneer de student daar al geweest is, dan vrije keuze).

Vaste praktijkdagen zijn dinsdag en woensdag, twee keer een hele week.

Studenten zijn 26 dagen in de praktijk

verwachtingen groep

Studenten zijn op een superdiverse school in een grootstedelijke context of SO/ SBO in de bouw passend bij de profilering.

verwachtingen werkplekbegeleider

- Na elke praktijkdag tijd om te evalueren en reflecteren met de student.
- Beoordeelt de proeve.
- Halverwege het semester met het beoordelingsformulier een tussentijds ontwikkelingsgericht, beoordelend gesprek en aan het einde een schriftelijk beoordelingsadvies met gesprek.
- Ontwikkelingsgerichte begeleiding.
- Werkplekbegeleider heeft de basiscursus coaching gevolgd.

verwachtingen student

De student laat zien op weg te zijn naar het aantonen van de bekwaamheden beoordelingsformulier praktijk hoofdfase II, student geeft beoordelingsformulier aan de werkplekbegeleider. Student deelt de focus met de werkplekbegeleider.

Praktijkopdrachten: student volgt zoveel mogelijk de lessen en activiteiten

Proeve: de student bereidt voor, voert uit en reflecteert, de werkplekbegeleider beoordeelt de proeve en geeft feedback.

- De student heeft gedurende minimaal tweeënhalf dag alle (onderwijs) activiteiten in de groep verzorgd. De student heeft daarbij activerende en coöperatieve werkvormen ingezet.
- De student geeft in zijn lesontwerpen blijk van aan te kunnen sluiten bij de onderwijsbehoeften van de kinderen.
- De student geeft in zijn verantwoording en reflectie aan waarin zijn onderwijsactiviteiten passen bij de eigen visie op onderwijs en waarin bij de visie van de school.
- De student laat zien de inhoud van de studie actief te verwerken in het handelen en kan dit toelichten.

verwachtingen pabo-opleider

- twee lesbezoeken met aansluitend gesprek met werkplekbegeleider en student
- ontwikkelingsgerichte begeleiding
- afrondende beoordeling

voltijd regulier 3, praktijk 6

algemeen

Praktijk is passend bij de profilering oudere kind en jonge kind. Daarbinnen heeft de student vrije keuze. Vaste praktijkdagen zijn dinsdag en woensdag, twee keer een hele week. Studenten zijn 26 dagen in de praktijk.

verwachtingen groep

Ruimte om visie op onderwijs te onderzoeken. Dat betekent bijvoorbeeld ruimte om te experimenteren met verschillende werkvormen en activiteiten gekoppeld aan de visie van de student.

Een groep met een positief pedagogisch klimaat en een ontwikkelingsgerichte werkplekbegeleider.

verwachtingen werkplekbegeleider

- Na elke praktijkdag tijd om te evalueren en reflecteren met de student.
- Beoordeelt de proeve.
- Halverwege het semester met het beoordelingsformulier een tussentijds ontwikkelingsgericht, beoordelend gesprek en aan het einde een schriftelijk beoordelingsadvies met gesprek.
- Ontwikkelingsgerichte begeleiding.
- Werkplekbegeleider heeft de basiscursus coaching gevolgd.

verwachtingen student

Aantonen dat bekwaamheden beoordelingsformulier praktijk hoofdfase II behaald zijn, student geeft beoordelingsformulier aan de werkplekbegeleider.

Student deelt de focus met de werkplekbegeleider.

Praktijkopdrachten: Student volgt zoveel mogelijk de lessen en activiteiten van de basisschool en neemt daarbinnen de ruimte om te experimenteren met organisatievormen, klassenmanagement, werkvormen en activiteiten gekoppeld aan de visie van de student.

Proeve: de student bereidt voor, voert uit en reflecteert, de werkplekbegeleider beoordeelt de proeve en geeft feedback.

- De student heeft gedurende minimaal drie dagen alle (onderwijs) activiteiten in de groep verzorgd. De student heeft daarbij activerende en coöperatieve, onderzoekende en ontwerpende werkvormen ingezet en het zelfgestuurd leren van kinderen bevordert.
- De student geeft in zijn onderwijs blijk van aan te kunnen sluiten bij de onderwijsbehoeften van de kinderen.
- De student geeft in zijn verantwoording en reflectie aan waarin zijn onderwijsactiviteiten passen bij de eigen visie op onderwijs en waarin bij de visie van de school.
- De student heeft de inhouden van de opdrachten (thema's superdiversiteit en visies en onderwijs, taal, rekenen, andere vakken optioneel) toegelicht aan de werkplekbegeleider en waar mogelijk geïntegreerd in zijn onderwijs. De student kan de keuzes daarmee ook theoretisch verantwoorden.
- De student heeft de opdracht verhalend ontwerp uitgevoerd en kan het volgende onderbouwen:
 - de aansluiting bij de ontwikkelingskenmerken van kinderen
 - de aansluiting bij de belevingswereld
 - de aansluiting visie /wensen van de school.
- De proeve is onderdeel van het hoofdfase-assessment.

verwachtingen pabo-opleider

- twee lesbezoeken met aansluitend gesprek met werkplekbegeleider en student
- ontwikkelingsgerichte begeleiding
- afrondende beoordeling

voltijd compact 2, praktijk 3

algemeen

Studenten zijn in een onderbouwgroep of in een bovenbouwgroep, passend bij hun profilering. Heeft een student als profilering onderbouw, dan is praktijk in groep 3.

Vaste praktijkdagen zijn dinsdag en woensdag en twee keer een hele week.

Studenten zijn 26 dagen in de praktijk.

verwachtingen groep

Een groep met een positief pedagogisch klimaat en een ontwikkelingsgerichte werkplekbegeleider.

verwachtingen werkplekbegeleider

- Na elke praktijkdag tijd om te evalueren en reflecteren met de student.
- Beoordeelt de proeve.
- Halverwege het semester met het beoordelingsformulier een tussentijds ontwikkelingsgericht, beoordelend gesprek en aan het einde een schriftelijk beoordelingsadvies met gesprek.
- Ontwikkelingsgerichte begeleiding.
- Werkplekbegeleider heeft de basiscursus coaching gevolgd.

verwachtingen student

Aantonen dat bekwaamheden beoordelingsformulier praktijk hoofdfase I behaald zijn, student geeft beoordelingsformulier aan de werkplekbegeleider.

De student is proactief en zorgt ervoor dat er een planning gemaakt wordt voor het geven van zoveel mogelijk lessen.

Student deelt de focus met de werkplekbegeleider.

Praktijkopdrachten: zie document praktijkopdrachten JK of OK, studenten bespreken dit met werkplekbegeleider.

Proeve: de student bereidt voor, voert uit en reflecteert, de werkplekbegeleider beoordeelt de proeve en geeft feedback.

- De student heeft gedurende minimaal twee dagen alle (onderwijs)activiteiten in de groep verzorgd, waarvan minimaal één dag rondom een thema. De student heeft het thema doorgevoerd in vrijwel alle onderwijsactiviteiten van deze dag.
- De student kan de keuze voor het thema onderbouwen:
 - aansluiting bij ontwikkelingskenmerken van kinderen
 - aansluiting bij de belevingswereld
 - aansluiting visie/ wensen van de school.
- De student gebruikt verschillende activerende werkvormen met zowel kindgestuurde als leerkrachtgestuurde elementen.
- De student heeft zicht op de verschillen in de groep en probeert daarbij aan te sluiten met instructies op verschillende niveaus en met het niveau van opdrachten en activiteiten.
- De student laat zien dat hij de inhoud van de studie actief verwerkt in zijn handelen en kan dit toelichten.
- De student reflecteert op zijn onderwijs, ook met de kinderen en de werkplekbegeleider.

verwachtingen pabo-opleider

- twee lesbezoeken met aansluitend gesprek met werkplekbegeleider en student
- ontwikkelingsgerichte begeleiding
- afrondende beoordeling

voltijd compact 2, praktijk 4

algemeen

Praktijk is passend bij de profilering oudere kind en jonge kind, keuze van de student.

Vaste praktijkdagen zijn dinsdag en woensdag, twee keer een hele week.

Studenten zijn 26 dagen in de praktijk.

verwachtingen groep

Ruimte om visie op onderwijs te onderzoeken. Dat betekent bijvoorbeeld ruimte om te experimenteren met verschillende werkvormen en activiteiten gekoppeld aan de visie van de student.

Een groep met een positief pedagogisch klimaat en een ontwikkelingsgerichte werkplekbegeleider.

verwachtingen werkplekbegeleider

- Na elke praktijkdag tijd om te evalueren en reflecteren met de student.
- Beoordeelt de proeve.
- Halverwege het semester met het beoordelingsformulier een tussentijds ontwikkelingsgericht, beoordelend gesprek en aan het einde een schriftelijk beoordelingsadvies met gesprek.
- Ontwikkelingsgerichte begeleiding.
- Werkplekbegeleider heeft de basiscursus coaching gevolgd.

verwachtingen student

Aantonen dat bekwaamheden beoordelingsformulier praktijk hoofdfase II behaald zijn, student geeft beoordelingsformulier aan de werkplekbegeleider.

De student is proactief en zorgt ervoor dat er een planning gemaakt wordt voor het geven van zoveel mogelijk lessen. Student deelt de focus met de werkplekbegeleider.

Praktijkopdrachten: student volgt zoveel mogelijk de lessen en activiteiten

Proeve: de student bereidt voor, voert uit en reflecteert, de werkplekbegeleider beoordeelt de proeve en geeft feedback.

- De student heeft gedurende minimaal drie dagen alle (onderwijs)activiteiten in de groep verzorgd. De student heeft daarbij activerende, coöperatieve, ontdekkende en ontwerpende werkvormen ingezet en het zelfgestuurd leren van kinderen bevordert.
- De student geeft er in zijn onderwijs blijk van aan te kunnen sluiten bij de onderwijsbehoeften van de kinderen.
- De student geeft in zijn verantwoording en reflectie aan waarin zijn onderwijsactiviteiten passen bij de eigen visie op onderwijs en waarin bij de visie van de school.
- De student heeft de inhouden van de studieopdrachten (thema's superdiversiteit en visies & onderwijs, taal, rekenen-wiskunde, andere vakken optioneel) toegelicht aan de werkplekbegeleider en waar mogelijk geïntegreerd in zijn onderwijs. De student kan keuzes daarmee theoretisch verantwoorden.

verwachtingen pabo-opleider

- twee lesbezoeken met aansluitend gesprek met werkplekbegeleider en student
- ontwikkelingsgerichte begeleiding
- afrondende beoordeling

Aansluiten bij de dagelijkse onderwijspraktijk en activiteiten op eigen initiatief van de student

Naast de verplichte praktijkopdrachten en het zelfstandig verzorgen van onderwijsleeractiviteiten sluiten studenten uiteraard zoveel mogelijk aan bij de dagelijkse onderwijspraktijk. Ze verzorgen zoveel mogelijk regulier, dagelijks onderwijs. Daarnaast wordt van studenten verwacht dat zij, naast de minimale eisen die vanuit de opleiding worden gesteld, op zoek gaan mogelijkheden tot het verrichten van activiteiten die passen bij hun specifieke talenten en mogelijkheden. Dergelijke mogelijkheden worden altijd in overleg met de werkplekbegeleider en/ of schoolopleider van de school gezocht.

Tijdens het focusgesprek wordt de student in de gelegenheid gesteld zijn eigen leervragen en talenten zichtbaar te maken voor de werkplekbegeleider en/ of schoolopleider. Daarnaast neemt de student deel aan vergaderingen, trainingen en teambijeenkomsten voor zover mogelijk. Daarmee ontwikkelt de student een zo breed mogelijk beeld van het beroep.

Praktijkmap

De student zorgt bij iedere praktijk voor een actuele praktijkmap.

De praktijkmap bevat:

- een inhoudsopgave;
- het document: praktijkopdrachten praktijk 1 of praktijk 2, inclusief de aftekenkaart;
- de uitwerkingen van de praktijkopdrachten;
- de actuele beoordelingsformulieren en lesbezoekverslagen
- persoonlijk archief:
 - informatie basisschool
 - lesvoorbereidingsformulieren
 - werk van leerlingen
 - dag- en weekplanningen
 - etc.

De praktijkmap kan een fysieke map zijn, kan ook digitaal zijn. De student zorgt ervoor dat de praktijkmap in de groep aanwezig is of dat de werkplekbegeleider digitaal toegang heeft, wanneer de student op school is. De praktijkmap ziet er verzorgd uit en is actueel en helder geordend. De indeling van de map mag door de student zelf worden bepaald. De student bespreekt (onderdelen uit) de map regelmatig met de werkplekbegeleider. De map wordt beoordeeld door de pabo-opleider.

Verschillende lesvoorbereidingsformulieren

In de propedeuse bereidt de student iedere formele activiteit in zijn praktijkklas aan de hand van een lesvoorbereidingsformulier voor (zie portal). Dit formulier dient telkens compleet ingevuld te worden. Na afloop van een uitgevoerde leeractiviteit beantwoordt de student enkele reflectievragen op de achterzijde van het voorbereidingsformulier en noteert de werkplekbegeleider nadien enkele evaluerende opmerkingen. Alle ingevulde voorbereidingsformulieren worden (per periode) in de praktijkmap bewaard.

Vanaf de hoofdfase staat het de student vrij andere lesvoorbereidings-formulieren te gebruiken. Op de portal staan verschillende formulieren. Ook mag de student in goed overleg met de werkplekbegeleider het formulier aanpassen en afstemmen op het onderwijs van de praktijkschool.

Verplichte onderdelen van het lesvoorbereidingsformulier zijn:

- beginsituatie
- leerdoelen voor student (kan geformuleerd als coachvragen, kan verwijzen naar focus)
- leerdoelen voor de kinderen (procesdoelen, productdoelen)
- globale opbouw van de les (lesmodel, instructievorm, verwerkingsvorm, afsluiting en reflectie met de kinderen)
- differentiatie
- reflectie door de student
- feedback, feedforward door de werkplekbegeleider

4.2. Betrokkenen en rollen

Bij het praktijkleren zijn verschillende rollen betrokken: de student, de werkplekbegeleider, de schoolopleider en de pabo-opleider. Hieronder een toelichting op de verschillende rollen. Voor een puntsgewijze opsomming van verantwoordelijkheden verwijzen we naar het kwaliteitskader van opleidingsscholen op de portal.

De student

Van de student wordt een verantwoordelijke, actieve en initiatiefrijke leerhouding verwacht. De student draagt er zorg voor dat hij/ zij zich begeleidbaar en beoordeelbaar opstelt. De student zorgt voor een heldere communicatie met basisschool, de werkplekbegeleider, pabo-opleider. Onderdeel hiervan is dat de student er zorg voor draagt dat de werkplekbegeleider alle formulieren en documenten krijgt (denk aan deze gids, document met alle praktijkopdrachten en de beoordelingsformulieren, zie portal). De student neemt ook initiatief voor een eerste gesprek met de werkplekbegeleider. Hierin maken de student en de werkplekbegeleider afspraken over de leerdoelen van de student en de verwachtingen tijdens de praktijk (denk aan schoolafspraken m.b.t. werktijden en kleding, het geven van lessen en het aanleveren van lesvoorbereidingsformulieren, bespreken praktijkmap, moment van feedbackgesprekken). We verwachten van de student eigen initiatief om tot een zinvolle en leerzame invulling te komen.

In het rooster van studenten is ruimte om gezamenlijk met alle studenten die gekoppeld zijn aan dezelfde basisschool kennis te maken met de school. Dat is op een maandagochtend, zie de jaarkalender voor de precieze data. De basisschool maakt hierover afspraken met de student.

Op regelmatige basis (één keer per periode, zie ook prohandleiding op de portal) heeft de student een gesprek met de probegeleider. Hierin wordt onder andere de focus besproken. Op basis van dit gesprek stelt de student een plan van aanpak (focus) op. Deze focus bespreekt de student ook met de werkplekbegeleider en de pabo-opleider.

De student is verantwoordelijk voor het inleveren van het complete pakket aan beoordelingsformulieren bij de pabo-opleider aan het eind van zijn praktijkperiode. Uiterlijk tien dagen na de laatste praktijkdag levert de student alles in bij de pabo-opleider. Op het voorblad van de beoordelingsformulieren staat wat de student inlevert bij de pabo-opleider. Het kan zijn dat de pabo-opleider extra documenten opvraagt.

De student is zelf verantwoordelijk voor het maken van een kopie van de beoordelingsformulieren voor het bekwaamheidsdossier.

Let op: Wanneer de student onverhoopt halverwege de praktijk nog niet is bezocht, dient de student dit kenbaar te maken bij het Praktijkbureau.

Verantwoordelijkheden van de werkplekbegeleider

De werkplekbegeleider heeft de belangrijke taak om de student in de praktijk zicht te geven op wat het beroep inhoudt en vraagt van een leraar. De werkplekbegeleider maakt het leren van de student in de praktijk mogelijk en begeleidt door voor te doen, samen te doen, ervaringen na te bespreken en feedback en tips te geven.

Als de student zelfstandig met opdrachten en/of vaardigheden aan de slag gaat zal de werkplekbegeleider observeren en hierover terugkoppelen richting de student. Naast deze ontwikkelingsgerichte feedback verwachten wij dat de werkplekbegeleider iedere praktijkdag ook kort de gehele dag met de student evalueert. De informatie die hieruit voortkomt verzamelt de student in de praktijkmap. Deze map is ook toegankelijk voor de werkplekbegeleider.

De oriëntatiepraktijk van periode 1 en 2 wordt beoordeeld door de probegeleider. De student houdt op basis van de bezoeken in de praktijk presentaties in de progroep. De werkplekbegeleider en pabo-opleider beoordelen dit semester niet. Zij geven wel ontwikkelingsgerichte feedback aan de student.

In semester 2 verzorgt de werkplekbegeleider aan het einde van elke periode (dus per praktijk 2 keer) een beoordelingsadvies. De werkplekbegeleider is niet verantwoordelijk voor de eindbeoordeling van de praktijk. Bevindingen en oordeel van de werkplekbegeleider spelen wel een belangrijke rol in het bepalen van het eindoordeel (cijfer). De werkplekbegeleider vult een beoordelingsformulier in en formuleert zijn advies aan de pabo-opleider. De pabo-opleider ontvangt dit formulier via de student (aan het einde van elke periode), zodat het oordeel van de werkplekbegeleider meegenomen kan worden in de eindbeoordeling. De proeve is een onderdeel van de eindbeoordeling van de werkplekbegeleider.

Van belang is dat werkplekbegeleider en student blijven communiceren. Als blijkt dat de student niet open staat voor begeleiding, brengt de werkplekbegeleider de schoolopleider en de pabo-opleider hiervan op de hoogte. De pabo-opleider neemt vervolgens contact op met de betreffende student om over voortgang in de praktijk te spreken. De pabo-opleider en student informeren de probegeleider.

Verantwoordelijkheden van de schoolopleider

De rol van schoolopleider wordt niet op alle basisscholen op dezelfde manier ingevuld. De schoolopleider is in ieder geval degene die binnen de basisschool de praktijk coördineert: hij begeleidt de werkplekbegeleiders, brengt het aanbod van praktijkplekken van de basisschool in kaart en is eerste contactpersoon voor de pabo als het gaat om zaken op schoolniveau. Daarnaast speelt de schoolopleider een belangrijke rol in het welkom heten van nieuwe studenten in de school en betreft studenten bij ontwikkelingen in de school die van betekenis kunnen zijn voor het leren van de student. Als er problemen in de school ontstaan, kunnen studenten en werkplekbegeleiders bij de schoolopleider terecht. Op diverse scholen speelt de schoolopleider ook een nadrukkelijke rol in het proces van begeleiden en beoordelen van de student. De opleiding blijft eindverantwoordelijk voor de beoordeling van de student.

Als de schoolopleider in de school een eigen rol speelt in de begeleiding kan ervoor gekozen worden om (in aanvulling op de praktijkobservatie van de pabo-opleider) gebruik te maken van een praktijkobservatie. De schoolopleider observeert de student en geeft gerichte feedback op het functioneren. Hiermee

ontvangt de student vanuit een extra perspectief feedback. In het geval van pabo 1 studenten stemmen de pabo-opleider en de schoolopleider

met elkaar af in hoeverre het afleggen van extra praktijkobservaties bij pabo 1 studenten al dan niet wenselijk is. De schoolopleider is degene in de school die contact heeft met alle stagiaires. Op verschillende scholen organiseert de schoolopleider uiteenlopende groepsoverstijgende leeractiviteiten zoals verticale praktijkintervisie, het kijken/meelopen in andere groepen, het organiseren van een studentendag voor en door studenten en werkplekbegeleiders (i.s.m. met meerdere basisscholen). Studenten ontwikkelen hun onderzoekend handelen aan de hand van gerichte opdrachten rond hun handelen in de praktijk. Ze leren daarbij om informatie te verzamelen vanuit verschillende perspectieven (kinderen, experts, henzelf) en bronnen (observatie, gesprek/interview, literatuur, LVS) en die te gebruiken bij het ontwerpen en beproeven van een andere, betere aanpak. Bij de uitvoering wordt de student door de schoolopleider begeleid.

Verantwoordelijkheden van de pabo-opleider

Naast een probegeleider heeft de student ook een pabo-opleider. Een pabo-opleider is in de meeste gevallen opleidingsdocent aan de pabo en daarbij gekoppeld aan een aantal studenten en basisscholen. Ook zijn er een tiental ervaren praktijkbegeleiders vanuit de basisscholen die de rol van pabo-opleider vervullen.

De pabo-opleider:

- is specifiek gericht op de voortgang van het leren van studenten in de praktijk en bezoekt de student twee keer in de praktijk (deze bezoeken kunnen fysiek en online zijn)

- is verantwoordelijk voor de eindbeoordeling van de student, gebaseerd op advies van werkplekbegeleider, eigen lesbezoeken, gesprek student en evt. advies schoolopleider en focus
 - onderhoudt regelmatig contact met de directie, schoolopleider en werkplekbegeleiders binnen de basisschool en voert mede het kwaliteitskadergesprek
 - informeert het team binnen de basisschool over actuele ontwikkelingen op de pabo
 - licht waar nodig binnen de school de TMOgids, het gebruik van de beoordelingsformulieren en het onderwijsprogramma toe
 - kan een rol spelen in de ontwikkeling van de basisschool en bespreekt in dit kader eventuele scholingsbehoeftes met de directie van basisschool
 - is de eerste contactpersoon vanuit de pabo in geval van problemen/ verbeter suggesties/ andere opmerkingen en communiceert dit met de programmaleider samen opleiden
- De student draagt primair de verantwoordelijkheid voor het informeren van de pro- en pabo-opleider over studievorderingen op pabo én basisschool. Waar nodig hebben de probegeleider en pabo-opleider contact.

Ieder semester brengt de pabo-opleider een bezoek aan de groep van de student in de basisschool (minimaal twee keer). De student voert een leeractiviteit uit die de pabo-opleider aan de hand van een observatieformulier vastlegt en bij het tweede bezoek beoordeelt.

4.3. Beoordeling in de praktijk

Beoordelingsadvies en eindbeoordeling

Elke periode (dus twee keer per praktijk) stelt de werkplekbegeleider een beoordelingsadvies op. Aan het einde van een semester stelt de pabo-opleider, op basis van de beoordelingsadviezen van de werkplekbegeleider (en indien van toepassing schoolopleider) en op basis van zijn eigen praktijkobservaties, de eindbeoordeling van de praktijk vast en kent hiermee al dan niet de studiepunten voor de praktijk aan de student toe. De pabo-opleider komt elke praktijk twee keer op lesbezoek.

De pabo-opleider komt tot een beoordeling aan de hand van:

- de eigen lesobservaties
- de inhoud van praktijkmap: deze voldoet aan de vorm en inhoudseisen en wordt beoordeeld door de pabo-opleider
- de lesobservaties en beoordelingsadviezen van de werkplekbegeleider (en indien van toepassing aanvullend die van de schoolopleider); de werkplekbegeleider heeft de beoordelingsadviezen besproken met de student
- volume: de student heeft het aantal voorgeschreven praktijkdagen gelopen
- alle formulieren voor de beoordeling (zie voorblad van de beoordelingsformulieren) zijn volledig door de student, uiterlijk 10 dagen na de laatste praktijkdag, ingeleverd bij de pabo-opleider (examinator), de pabo-opleider heeft daarna 3 weken beoordelingstijd.
- proeve (wordt beoordeeld door de werkplekbegeleider).

Herkansing

Wordt de praktijk als onvoldoende beoordeeld, dan volgt een herkansing.

De pabo-opleider bespreekt de inhoudelijke richtlijnen voor deze herkansing met de student. De student is verantwoordelijk voor het invullen van een herkansingsformulier. De student vult het bovenste gedeelte in van het formulier, waarna hij deze naar de pabo-opleider mailt. De pabo-opleider vult het formulier aan en mailt deze naar het Praktijkbureau met in de cc de student. Pas als het formulier binnen is op het Praktijkbureau kan er een passende plek gezocht worden. Een herkansing kan bestaan uit het inhalen van een bepaald aantal praktijkdagen of op een ander moment in de opleiding opnieuw uitvoeren van een praktijk (bij voorkeur op de huidige praktijkschool, mits de herkansing specifiek om een nieuwe praktijkplek vraagt). De student zorgt dat probegeleider op de hoogte is van de herkansing, bespreekt met hem/haar een plan van aanpak en de student zorgt dat het Praktijkbureau, de praktijkschool en de pabo-opleider op de hoogte zijn van de beschikbare praktijkdagen.

Bij een herkansing wordt het gehele functioneren van de student beoordeeld. Specifieke aandacht gaat uit naar de inhoudelijke richtlijnen die door de student en pabo-opleider voor de herkansing zijn opgesteld.

4.4. Organisatie rondom leren in de praktijk

Toekennen praktijkplekken

De plaatsing van onze studenten in de praktijk op de basisscholen wordt verzorgd door het praktijkbureau in nauwe afstemming met de basisscholen en de bovenschools schoolopleiders (kerngroep). De basisscholen geven halfjaarlijks het actuele aanbod van groepen door aan het praktijkbureau. Studenten lopen praktijk op een school die is aangesloten bij het samenwerkingsconvenant met de schoolbesturen RVKO (Rotterdam en regio), WSKO (het Westland), Stichting onderwijsgroep Edumare (Voorne Putten), SKOP (Pijnacker), SIKO (Schiedam, Vlaardingen, Maassluis), de Laurentius stichting (regio Delft) en de Groeiling (regio Gouda).

Het praktijkbureau plaatst voltijd studenten op basis van het actuele beleid en specifieke criteria per opleidingsfase.

Criteria plaatsing op de basisschool voor voltijd 1

- plaatsing volgens de praktijklijn (zie portal)
- gestreefd wordt naar maximaal een uur reistijd (enkele reis) voor de student.
- in jaar 2 wordt de student voor praktijk 4 op een andere school geplaatst dan praktijk 3, tenzij de student aangeeft te willen blijven op dezelfde school in de andere bouw omdat dit past bij zijn ontwikkeling

Plaatsing op basis van specifieke voorkeur student

Studenten die goed inhoudelijk kunnen onderbouwen wat een specifieke praktijkplek oplevert voor hun individuele leerproces, worden zoveel mogelijk tegemoetgekomen in hun voorkeur (let wel: het al dan niet toekennen van specifieke voorkeuren is van

uiteenlopende aspecten afhankelijk en hierdoor organisatorisch niet altijd haalbaar).

Voorkeuren die afwijken van ons reguliere beleid en de richtlijnen per leerjaar, vallen onder de categorie 'bijzondere praktijkverzoeken'. Een bijzonder praktijkverzoek kan ingediend worden bij het praktijkbureau (praktijkbureau@thomasmorehs.nl). Hiervoor vult de student het formulier 'bijzonder praktijkverzoek' in. Dit formulier en een toelichting op de procedure is te vinden op de portal.

Informatievoorziening voor het werkveld (portal)

Er is een digitale informatievoorziening voor het werkveld waarop alle Thomas More Opleidingsgidsen, beoordelingsformulieren en andere materialen digitaal beschikbaar zijn voor werkplekbegeleiders, (bovenschools) schoolopleiders en directeuren.

Via portal.thomasmorehs.nl kan men op de portal van de opleiding komen.

Het inlogaccount voor het werkveld is een algemeen account.

Er kan worden ingelogd met onderstaande gegevens:

Gebruikersnaam: werkveld@thomasmorehs.nl

Wachtwoord: [Thomasmore1](#)

Ga naar **mijn sites** en klik op **werkveld TMH**.

Stageplein: digitale plaatsingsprogramma

Iedere samenwerkende basisschool beschikt over een eigen inlogaccount voor in ons plaatsingssysteem Stageplein. Hier geven scholen het actuele aanbod van groepen door aan de opleiding. De basisschool ziet hier na de plaatsing de indeling van studenten bij hun op school voor het komende semester en de contactgegevens van de betreffende studenten. Daarnaast

kunnen studenten hier informatie vinden over de basisschool. Iedere school heeft een uitgebreid schoolprofiel met gegevens over de school dat jaarlijks wordt geactualiseerd door de school.

Klachten en opmerkingen

Voor klachten en opmerkingen is de pabo-opleider het eerste aanspreekpunt voor de student. Wanneer de pabo-opleider de klacht of opmerking niet zelf kan oplossen, dan kan de student terecht bij het praktijkbureau. Wanneer een student een klacht heeft of op- of aanmerkingen wil maken over de procedure, de praktijkplek, de begeleiding of de beoordeling, dan kan de student dit per e-mail doorgeven aan het praktijkbureau of de programmaleider samen opleiden. Het praktijkbureau neemt alle schriftelijke klachten en opmerkingen door met de programmaleider samen opleiden. Schriftelijke klachten en opmerkingen worden altijd beantwoord door het praktijkbureau of de programmaleider samen opleiden.

Begeleiders (van de pabo of vanuit het werkveld) kunnen ook hun schriftelijke klacht indienen bij het praktijkbureau. Het praktijkbureau is voor hen ook bereikbaar voor vragen of opmerkingen over plaatsingsprocedures of andere regelingen. In hoofdstuk 10 zijn de contactgegevens van het praktijkbureau en de programmaleider samen opleiden opgenomen.

BESTUREN

VOLG ONS

010 465 7066
info@thomasmorehs.nl
www.thomasmorehs.nl

Thomas More Opleidingsschool
Stationssingel 80
3033 HJ Rotterdam

